

Byla C-762/19**Prašymas priimti prejudicinį sprendimą****Gavimo data:**

2019 m. spalio 17 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija (Rygos apygardos teismas, Civilinių bylų kolegija, Latvija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. spalio 14 d.

Ieškovė (kita apeliacinio proceso šalis):

SIA „CV-Online Latvia“

Atsakovė (apeliantė):

SIA „Melons“

<...>

ECLI:LV:RAT:2019:1014.C30638718.8.L

NUTARTIS

dėl bylos nagrinėjimo sustabdymo ir prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikimo Europos Sąjungos Teisingumo Teismui

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (Rygos apygardos teismas, Civilinių bylų kolegija) <...> [teismo sudėtis ir šalių atstovai],

2019 m. spalio 14 d. viešame posėdyje nagrinėjo civilinę bylą dėl SIA „CV-Online Latvia“ prašymo uždrausti SIA „Melons“ į savo administruojamą interneto svetainę įkelti nuorodas, kurias spragtelėję vartotojai gali patekti į ieškovės duomenų bazę.

Ginčo aplinkybės

Faktinės aplinkybės

- 1 Ieškovė (kita apeliacinio proceso šalis) *SIA „CV-Online Latvia“* (toliau – ieškovė) yra interneto svetainės www.cv.lv, kurioje galima atlikti darbo ir darbuotojų paiešką, savininkė ir administratorė. Pagrindinėje byloje šalys neginčija, kad ieškovės interneto svetainė ir joje esantys darbo pasiūlymai laikomi duomenų baze.

Atsakovė (apeliantė) *SIA „Melons“* (toliau – atsakovė) yra interneto svetainės www.kurdarbs.lv, t. y. internetinės paieškos sistemos, savininkė ir administratorė.

Atsakovės administruojama interneto svetainė randa svetaines, kuriose pateikiama vieša informacija apie darbo pasiūlymus, ir hipersaitais nukreipia darbo pasiūlymo ieškančią interneto vartotoją į svetainę, kurioje rastoji informacija buvo paskelbta pirmiausia. Spragtelėjęs hipersaitus galutinis vartotojas susipažįsta su ieškovės interneto svetaine ir jos turiniu jos interneto puslapyje www.cv.lv.

Nagrinėjant bylą apeliacine tvarka teismo posėdyje ieškovės atstovė pritarė atsakovės atstovo nuomonei, kad atsakovė nevykdo duomenų perdavimo į ieškovės interneto svetainę operatyviosios (*on-line*) sistemos pagrindu; ji naudojami kitu duomenų perdavimo būdu. **(orig. p. 2)**

Iš pagrindinės bylos medžiagos matyti, kad savo interneto svetainėje www.cv.lv ieškovė pateikia meta žymes (*Schema.org* mikroduomenys), kurios atsiranda tarp paieškos sistemų gaunamų rezultatų.

Laikantis *Schema.org* mikroduomenų standartų ieškovės interneto svetainės meta žymėse nurodoma tokia informacija: hipersaitas, pareigos, darbdavys, vietovė, kurioje yra darbovietė, ir data. Ši meta žymėse nurodyta informacija matoma atsakovės svetainės paieškos rezultatuose.

- 2 Ieškovė pareiškė ieškinį siekdama apsaugoti savo *sui generis* teises, kad išvengtų savo duomenų bazės turinio perkėlimo ir panaudojimo. Ieškovės teigimu, minėtais veiksmais atsakovė perkelia pagrindinį duomenų bazės turinį ir įkelia jį į savo interneto svetainę. Naudodamasi hipersaitais atsakovė taip pat užtikrina duomenų bazės panaudojimą.
- 3 Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad pažeista *sui generis* teisė, ir padarė išvadą, jog tai, kad hipersaitas atsiranda paieškos rezultatuose, pateikiamuose galutiniam vartotojui užpildžius paieškos laukelius, ir kad jį spragtelėjęs vartotojas „perkeliamas“ į ieškovės interneto svetainę, yra duomenų bazės panaudojimas.
- 4 Pirmosios instancijos teismo sprendimą atsakovė apskundė apeliacine tvarka; ji tvirtina, kad jos administruojama interneto svetainė nevykdo duomenų perdavimo operatyviosios (*on-line*) sistemos pagrindu, t. y. neveikia „tikroju laiku“. Hipersaito įkėlimas į interneto svetainę nereiškia tiesioginės kontrolės sistemos, neveikia „tikroju laiku“ ir nesuteikia galimybės perduoti duomenis operatyviosios (*on-line*) sistemos pagrindu ar bet koku kitu būdu.

Atsakovė nurodo, kad reikia atskirti interneto svetainę nuo duomenų bazės, nes visą informaciją, kurią nori padaryti prieinamą paieškos sistemoms, ieškovė pateikė už savo duomenų bazės ribų, t. y. savo interneto svetainėje www.cv.lv, todėl paieškos sistemos neturi prieigos prie ieškovės duomenų bazės.

Atsakovė pažymi, kad *Schema.org* mikroduomenų standartus parengė ir palaiko keturios pagrindinės didžiausios pasaulio interneto paieškos sistemos – *Google*, *Bing*, *Yahoo!* ir *Yandex*, – tačiau jų laikosi beveik visos pasaulio paieškos sistemos, taip pat ir atsakovės paieškos sistema interneto svetainėje www.kurdarbs.lv. Remdamasi standartais ieškovė savo interneto svetainėje www.cv.lv paskelbė informaciją (meta žymes), kurią norėtų matyti paieškos sistemų (pavyzdžiui, *google.com*, *bing.com*, *yahoo.com* etc., tarp jų ir *kurdarbs.lv*) pateikiamuose paieškos rezultatuose. Tokios meta žymės yra interneto svetainėje www.cv.lv, kuri yra už duomenų bazės ribų.

Atsakovė mano, kad 2004 m. lapkričio 9 d. Sprendime *The British Horseracing Board Ltd ir kt.* (C-203/02, EU:C:2004:695) ir 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendime *Innoweb* (C-202/12, EU:C:2013:850) Europos Sąjungos Teisingumo Teismo padarytos išvados nėra svarbios šiai bylai, nes pagrindinės bylos faktinės aplinkybės skiriasi, o tai yra pagrindas kitaip aiškinti sąvokas „perkėlimas“ ir „panaudojimas“.

Motyvai

Taikomos teisės normos

- 5 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos III skyriuje „*Sui generis* teisė“ esančiame 7 straipsnyje, kuriame apibūdinamas apsaugos objektas, nustatyta, kad valstybės narės suteikia duomenų bazės, pasižyminčios pakankamai didelėmis duomenų gavimo, tikrinimo ir pateikimo kokybinėmis ir (arba) kiekybinėmis investicijomis, sudarytojui teisę neleisti perkelti ir (arba) panaudoti visos tokių duomenų bazės arba pakankamai didelės jos dalies, kokybiškai ir (arba) kiekybiškai ją įvertinus. (orig. p. 3)

Šioje nuostatoje sąvokos „perkėlimas“ ir „panaudojimas“ apibrėžiamos taip:

- a) „perkėlimas“ – tai nuolatinis arba laikinas visų bazės duomenų arba pakankamai didelės jų dalies transformavimas į kitą lygmenį [perkėlimas į kitą laikmeną] bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma;
- b) „panaudojimas“ – tai bazės duomenų arba pakankamai didelės jų dalies pateikimas visuomenei platinant kopijas, nuomojant, operatyviosios (on-line) sistemos pagrindu arba kitais informacijos perdavimo būdais. Pačiam teisės savininkui arba su jo leidimu kartą pardavus duomenų bazės kopiją Bendrijoje, prarandama teisė kontroliuoti kopijos perpardavimą Bendrijos teritorijoje.

- 6 Direktyva 96/9 perkelta į Latvijos teisės sistemą 2004 m. gegužės 1 d. iš dalies pakeitus *Autortiesību likums* (Autorių tiesių įstatymas).

Autorių tiesių įstatymo 57 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta, kad duomenų bazės, pasižyminčios pakankamai didelėmis duomenų gavimo, tikrinimo ir pateikimo kokybinėmis ir (arba) kiekybinėmis investicijomis (5 straipsnio 2 dalis), sudarytoju laikomas fizinis arba juridinis asmuo, kuris ėmėsi iniciatyvos sukurti duomenų bazę ir prisiėmė investicijų riziką.

Duomenų bazės sudarytojas turi teisę uždrausti atlikti toliau nurodytą veiklą, kiek tai susiję su visu duomenų bazės turiniu arba didele jos dalimi, įvertinama kokybiniu arba kiekybiniu požiūriu:

1. „perkėlimas“ – tai nuolatinis arba laikinas visų bazės duomenų arba didelės jų dalies perkėlimas į kitą laikmeną bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma;
2. „panaudojimas“ – tai visų bazės duomenų arba didelės jų dalies pateikimas visuomenei platinant kopijas, nuomojant, operatyviosios (on-line) sistemos pagrindu arba kitais informacijos perdavimo būdais.

Priežastys, dėl kurių kyla abejonų dėl Sąjungos teisės nuostatų aiškinimo

- 7 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendime *Innoweb* (C-202/12, EU:C:2013:850), Europos Sąjungos Teisingumo Teismas pripažino, kad [„]1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos 7 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad operatorius, kuris sudaro galimybę tokia specializuota metapaieškos sistema, kaip pagrindinėje byloje, naudotis per internetinę prijungtį, iš naujo naudoja visą pagal 7 straipsnį saugomą duomenų bazę arba didelę jos dalį, jeigu ši specializuota metapaieškos sistema:
- teikia galutiniam naudotojui paieškos formą, kuri atlieka iš esmės tas pačias funkcijas kaip ir duomenų bazės paieškos forma,
  - „tikruoju laiku“ retransliuoja galutinių naudotojų užklausas į paieškos sistemą, kuri įdiegta duomenų bazėje, kad paieška būtų vykdoma visoje šioje bazėje, ir
  - rastus rezultatus galutiniam naudotojui pateikia savo interneto svetainės formatu, dubletus sugrupuodama į vieną elementą, tačiau tokia tvarka, kuri grindžiama kriterijais, panašiais į naudojamus konkrečios duomenų bazės paieškos sistemoje rezultatams parodyti.[“]
- 8 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Innoweb* (C-202/12, EU:C:2013:850) 25 punkte nurodyta: [„]iš sprendimo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad tokia specializuota metapaieškos sistema, kaip pagrindinėje byloje, neturi savo paieškos sistemos, atliekančios paiešką kitose interneto svetainėse. Tačiau, kad įvykdytų paieškos užklausas, ji naudojami paieškos sistemomis, kurios įdiegtos jos naudojamose duomenų bazėse, kaip nurodyta šio

sprendimo 9 punkte. Specializuota paieškos sistema „tikroju laiku“ retransliuoja savo naudotojų užklausas į tas paieškos sistemas, kad paieška būtų vykdoma visose minėtose duomenų bazėse.[“]

Pagrindinėje byloje atsakovė tvirtina, kad jos administruojama interneto svetainė www.kurdarbs.lv neretransliuoja „tikroju laiku“ duomenų bazės paieškos užklausų ir kad ji turi savo metapaieškos sistemą. (**orig. p. 4**)

- 9 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Innoweb* (C-202/12, EU:C:2013:850) 39 ir 40 punktuose nustatyta: [„]Dėl tokios specializuotos metapaieškos sistemos, kaip pagrindinėje byloje, operatoriaus veiklos, kuri reikšminga šioje byloje, t. y. dėl sudarytos galimybės per internetinę prijungtį naudotis tokia specializuota metapaieškos sistema, kurios paskirtis – galutinių naudotojų pateiktas paieškos užklausas retransliuoti į duomenų bazių, įtrauktų į aptariamą metapaieškos sistemą, paieškos sistemas, primintina, kad tokia veikla neapsiriboja vien informacijos tam tikra tema pateikimu duomenų bazių naudotojams.[“]

[„]Kaip matyti iš šio sprendimo 25 ir 26 punktų, faktiškai jos esmė – suteikti visiems galutiniams naudotojams įrankį, leidžiantį vykdyti paiešką visoje saugomoje duomenų bazėje, taigi ir prieigą prie viso šios bazės turinio kitu būdu, nei numatė minėtos bazės sudarytojas, tam naudojant bazės paieškos sistemą ir teikiant tokius pačius paieškos privalumus, kokius teikia pati duomenų bazė. Duomenų ieškančiam galutiniam naudotojui nebereikia eiti į konkrečios duomenų bazės interneto svetainę, t. y. nei į jos pradžios tinklalapį, nei į paieškos formą, kad galėtų atlikti joje paiešką, kadangi su bazės turiniu jis gali susipažinti „tikroju laiku“ specializuotos metapaieškos sistemos interneto svetainėje.[“]

Šios nutarties 1 punkte prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas nurodo, kad atsakovės administruojama interneto svetainė randa svetaines, kuriose pateikiama vieša informacija apie darbo pasiūlymus, ir hipersaitais nukreipia darbo pasiūlymo ieškantį interneto vartotoją į svetainę, kurioje rastoji informacija buvo paskelbta pirmiausia. Spragtelėjęs hipersaitus galutinis vartotojas susipažįsta su ieškovės interneto svetaine ir jos turiniu, atsiradęs jos interneto svetainėje www.cv.lv.

Kadangi pagrindinių bylų faktinės aplinkybės skiriasi, šis teismas abejoja, ar Europos Sąjungos Teisingumo Teismo išvados, padarytos išnagrinėjus bylą C-202/12 dėl duomenų bazės turinio perkėlimo ir (arba) panaudojimo kitais perdavimo būdais, yra svarbios, kiek tai susiję su hipersaitais; šis klausimas yra tiesiogiai susijęs su duomenų bazės panaudojimo kitais perdavimo būdais aiškinimo sunkumais.

- 10 Šios nutarties 4 punkte prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas nurodė atsakovės pastabas, t. y. kad ji mano, jog reikia atskirti interneto svetainę nuo duomenų bazės, nes visą informaciją, kurią nori padaryti prieinamą paieškos sistemoms, ieškovė meta žymų forma pateikė už savo duomenų bazės ribų, t. y.

savo interneto svetainėje www.cv.lv, todėl paieškos sistemos neturi prieigos prie ieškovės duomenų bazės.

- 11 Pagal direktyvą „perkėlimas“ reiškia nuolatinį arba laikiną visų bazės duomenų arba pakankamai didelės jų dalies perkėlimą į kitą laikmeną bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma. Atsižvelgiant į duomenų bazės turinio „perkėlimo“ sąvoką kyla sunkumų atskirti meta žymas, t. y. ieškovės sukurtą informaciją, kurią turi perduoti interneto paieškos sistemos, nuo duomenų bazės turinio. Taigi kyla klausimas, ar meta žymose esanti informacija, matoma atsakovės paieškos sistemoje, yra visų bazės duomenų arba didelės jų dalies perkėlimas į kitą laikmeną bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma, kaip tai suprantama pagal nagrinėjamą direktyvą.
- 12 Šis teismas mano, kad *acte clair* doktrina šiuo atveju netaikoma, nes pagrindinės bylos aplinkybės skiriasi nuo tų, kuriomis Europos Sąjungos Teisingumo Teismas priėmė sprendimą byloje C-202/12. Skirtumai paaiškinti šios nutarties 7–12 punktuose.
- 13 Dėl visų išdėstytų aplinkybių šis teismas abejoja, kaip aiškinti 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl duomenų bazių teisinės apsaugos III skyriuje „*Sui generis* teisė“ esantį 7 straipsnį. Todėl mano, kad būtina pateikti prejudicinius klausimus Europos Sąjungos Teisingumo Teismui. (**orig. p. 5**)

<...> [nuorodos į nacionalines procesines nuostatas]

Rezoliucinė dalis

Remdamasis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsniu <...> [nuorodos į nacionalines procesines nuostatas] *Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija* (Rygos apygardos teismas, Civilinių bylų kolegija)

nutaria

Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pateikti šiuos prejudicinius klausimus:

1. Ar atsakovės veiklą, t. y. hipersaito naudojimą tam, kad galutiniai vartotojai būtų nukreipti į ieškovės interneto svetainę, kur gali susipažinti su darbo skelbimų duomenų baze, reikia suprasti kaip patenkančią į „panaudojimo“ apibrėžtį, pateiktą 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos 7 straipsnio 2 dalies b punkte, t. y. kaip duomenų bazės panaudojimą kitu perdavimo būdu?
2. Ar meta žymose esančią informaciją, kuri yra matoma atsakovės paieškos sistemoje, reikia suprasti kaip patenkančią į „perkėlimo“ apibrėžtį, pateiktą 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos 7 straipsnio 2 dalies a punkte, t. y. kaip nuolatinį arba laikiną visų bazės duomenų

arba pakankamai didelės jų dalies perkėlimą į kitą laikmeną bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma?

Sustabdyti bylos nagrinėjimą, kol Europos Sąjungos Teisingumo Teismas priims sprendimą.

<...> [nuorodos į nacionalines procesines nuostatas] <...> [parašai]

DARBINIS VERTINIMAS